

Afstikker fra den slagne vej

'Sporskifte' er titlen på Anna Eckhoffs bog. Hun fortæller om udstationering til en række farlige lande og tager et tiltrængt opgør med aldersdiskrimination

Af Mette Fugl Foto Per Morten Abrahamsen

”Nakskov,” siger Anna Eckhoff efter en tænkepause. Bare en lille del af forklaringen på den store udlængsel. Hun nævner ikke provinsbyen, hvor hun er født, for at nedgøre den. Men der var en oplevelse af stilstand. Den var med til at nære drømmen om en dag at rejse væk for at opsøge en verden af eventyr og insistere på et liv med fare på færde. Ingen bør gå i stå. Anna nåede at blive enke, pensionist, mor til seks og hurtigt bedstemor til tretten, da hun skiftede spor.

Så bortset fra Nakskov, hvad fik hende så til at længes?

”Hvordan skal jeg nu forklare det? Jeg har altid villet spænding. Ventet på at kunne opsøge den. Det lykkedes mig først at komme ud i verden en del år efter min mands død. På det tidspunkt havde jeg meget længe været holdt fast i morrollen. Og dobbeltjob. Udearbejdende og hjemmegående på en gang og med den konsekvens, at jeg med alle børnene sjældent blev inviteret nogen steder. Det kunne folk nemlig ikke overskue. Det blev lidt ensomt. Jeg fik et behov for at få voks-

ne venner. I det hele taget at kunne snakke voksensnak. Da børnene blev store, turde jeg gøre ønsketænkning til virkelighed.”

Som Anna formulerer det, var udlængslen på det indre fjernlager ved at blive godt støvet, da det endelig lykkedes. Hun skulle presse sig selv og var blevet 57 år, da hun i 2003 drog afsted fra pensionistsvømning til de farligste krigszoner. I dag er hun 73 år.

Allerede som barn oplevede hun eventyrlysten voldsomt påtrængende. Hun fantaserede om at vinde medaljer ved de olympiske lege, mens hun løbetrænede og med den ene spurt efter den anden sansede et håb om et anderledes liv. Drømmen bed sig fast i mødet med især et familiemedlem. En moster, der levede langt fra de strenge traditioner i Annas velhavende hjem. Et hjem, hun sammenligner med den hverdag, der udspillede sig i Matador hos familien Varnæs og dens meget konservative værdier. Mosteren? Hende fik Anna glæde af, når hun af og til kom på besøg fra Amerika. I bogen lyder fortællingen: ▶

Da børnene blev store, turde jeg gøre ønsketænkning til virkelighed

ANNA ECKHOFF, FORFATTER

► *Moster Royser hed egentlig Christine, og hun flyttede til USA i 1911, hvor hun først var hushjælp for den britiske konsul i Boston og senere fik et hotel i Chicago. Hun elskede god mad, whisky og kortspil, og det siges, at hun spillede poker med Al Capone. Hun kendte ham i hvert fald.*

I hjembyen elskede den fireårige Anna at gå rundt med moster Royser, fordi hun vakte opsigt med frugtbesmykkede hatte og en enorm udstråling. Hun imponerede med spændende oplevelser. Det smittede af på den lille pige.

Udenlands

For Anna blev det til 10 ansættelser i 12 lande i løbet af 15 år. Hun arbejdede for NGO'er og i EU-regi. Opgaverne var blandt andet at tage sig af regnskaber og økonomi generelt. Hun fortæller, at et job hos Datacentralen havde givet hende erfaring med at skabe struktur og overblik og sans for planlægning.

Ikke alene fik hjælpeorganisationerne glæde af hendes arbejde. Hun fik også selv en sundere livsindstilling. Efter et enkelt nederlag lykkedes det den på en gang viljestærke og konfliktsky kvinde at håndtere tilværelsen mere balanceret:

”Jeg lærte, at jeg ikke altid har ret. Jeg lærte også at blive mindre konfliktsky. Når man bor mange nationaliteter sammen i en lejr, kan det opleves klaustrofobisk, og så kommer misforståelser. Det skete i Sudan, hvor nogle bilag var blevet væk. Det var ikke min skyld. Jeg følte det me-

get uretfærdigt, at jeg i den anledning blev kaldt hjem. Senere kunne jeg se, at jeg nok havde tacklet situationen forkert.”

Er der blandt de mange lande enkelte, der for alvor sidder fast i erindringen?

”Oplevelserne i det sydlige Irak. Det var ekstremt. Også meget farligt. Jeg kunne lide udfordringerne. Den største var at skaffe penge over grænsen.”

I bogen skriver Anna:

Middagsheden havde lagt sig over ørkenstaten Kuwait. Iraks grænseland suste forbi udenfor, mens jeg kørte bilen alene igennem det støvede landskab, hvor ørkenen bølgede i temperaturer tæt på 50 grader. Et stykke fra grænsen holdt jeg ind til siden, tog den store, grå vinterjakke fra Danmark på og fyldte dollarsedler i lommerne. Jeg fordelte pengesedlerne, så godt jeg kunne, og satte bilen i bevægelse mod den irakiske grænse. Jeg var blevet 59 år... Nu smuglede jeg amerikanske dollars ind i Irak et par gange om måneden. Bilen nærmede sig grænsen, og jeg kunne se vagternes ansigter. Ingen af dem så bekendte ud, og det gik op for mig, at de smilende grænsevagter, som jeg kunne charmere, og som tog billeder af mig, måtte være blevet skiftet ud. Disse var skræmmende alvorlige. Mine håndflader blev klamme, mens jeg holdt fast i rattet. Mit hjerte begyndte at banke hurtigere inde under jakken, hvor jeg gemte de 150.000 dollars i kontanter.

Ingen skovtur

Hvornår har du ellers været bange? Det har jo ikke ligefrem været en skovtur?

”Det blev jeg til sidst, da vi skulle køre og lidt tilfældigt valgte en anden rute end den planlagte. Det viste sig, at der netop på den planlagte sprang en vejsidebombe. Det var ikke nemt at have med at gøre. Det var ikke samme dag – den dag vi opdagede udrykningskøretøjerne – at reaktionen kom. Den kom for fuld styrke et par dage efter.”

Chok kommer som regel med forsinkelse. Jeg vil gerne forstå, om du ud over at opsøge spænding var optaget af at gøre en forskel sammen med hjælpeorganisationerne?

”Det interesserede mig nu aller mest, at der var orden i tingene. At jeg for eksempel var mig mit ansvar bevidst, når jeg kørte til Kuwait for at aflevere regnskaber, så de derfra kunne blive sendt hjem til godkendelse. For mig var det vel det vigtig-

Anna Eckhoff rejste ud i verden, da børnene blev store. Indtil nu er det blevet til ansættelser i 12 lande.

tigste. Og når du spørger, om jeg i dag husker mennesker, jeg har følt en særlig omsorg for, så er det mest medarbejderne. Jeg kom sjældent med på opgaver. Jeg bad om det og fik indimellem lov. Men det var ikke tilstrækkeligt til, at jeg kunne knytte reelle kontakter til de mange, der havde brug for vores hjælp. Ikke fordi jeg ikke ville. Min arbejdsbeskrivelse var simpelthen en anden.”

Mange rejsemål

Blandt Annas mange rejsemål var blandt andre Irak, Sudan, Palæstina, Afghanistan og Libyen. Hun mødte et utal af nye mennesker. Det kunne være både givende og opslidende, mindes hun. På spørgsmålet, om der var steder, hun brød sig mindre om, er en del af svaret, at ”Bagdad var en grim og meget lidt charmerende by.”

Før jeg begynder at ligne et alt for stort spørgsmålstegn, går det op for mig, at Anna var der i 2007 og ikke havde besøgt byen, før den blev bombet sønder og sammen. Bagdad var engang en meget smuk og fascinerende by. Den oplevelse fik Anna ikke. I Iraks hovedstad var der en bagside af medaljen. Hun følte sig i fængsel sammen med de andre internationale medarbejdere. De var seks, der delte et hus med en lille mørk gård. Der var mange forbud. Og selv om de var indført for at beskytte gruppen, var det svært at leve med dem.

”Her kan man tale om klaustrofobi,” siger hun og forklarer:

”Vi havde fællesstue, køkken, seks værelser og en kælder med løbebånd og romaskine. Der var ikke noget med at gå til og fra arbejde, for kontoret lå samme sted. Vi kunne til nød gå hen

til en butik et par hundrede meter nede ad gaden, men det var sjældent, og derudover kom vi aldrig rigtig ud. Det føltes på mange måder som et fængsel, og tremmerne for vinduerne hjalp ikke på det. Om dagen kom der en kok udefra og lavede mad til os, men om aftenen lavede vi selv mad og spiste sammen. Det var dog ikke sådan, at vi hyggede os og var sociale bagefter.”

Hvis vi vender tilbage til møster Royser, der jo var en slags inspirationskilde, så må der være andet og mere, der fik Anna til at handle på udlængslen. Hvad mere? Så er det, Anna siger Nakskov og erindrer det alt for stillestående. Men når lysten altid har været der, hvordan finder man så på at få seks børn? I bogen taler hun om et urinstinkt. Drømmen om børn kunne mærkes dybt nede i maven. ▶

Anna Eckhoff er 73 år og har mod på flere rejser. Det er lysten og kræfterne, der skal styre vores valg – ikke alderen, mener hun.

► Der var et behov for at give og få kærlighed.

Det må alligevel have været lidt af en begrænsning?

"Nej. For de fire af børnene var flyttet hjemmefra. De to hjemmeboende blev der taget hånd om. Der var modstand og bekymringer, der dog endte med accept i den nære familie. Selv om jeg ikke levede op til gængse forventninger."

"Det var så heller ikke sådan, at jeg skulle være ulandsfrivillig. Jeg var også nødt til at tjene penge på rejserne. Der var nogen at forsørge. At det blev svært, skyldtes ikke, at jeg var mor. Det kom til at handle om min alder. Jeg skulle banke på. Og banke på. Jeg skulle demonstrere min viljestyrke. Jeg ville vide, hvorfor jeg ikke blev kaldt til samtale. Gode mennesker kom mig i møde. Stædigheden betalte sig."

Det blev nødvendigt at dreje fagligheden i en ny retning. For Anna kunne

ikke ignorere, at verdens brændpunkter sjældent som det første havde brug for midaldrende, kvindelige projektledere. Trods gode regnskabsfærdigheder manglede der sprogkunderskaber. Hun knoklede energisk med strategier: "Jeg er her. Jeg vil gerne nå

At det blev svært, skyldtes ikke, at jeg var mor. Det kom til at handle om min alder

ANNA ECKHOFF, FORFATTER

frem til det mål. Hvordan kommer jeg derhen?"

Udlængslen lever

I dag er Anna Eckhoff 73 år. Hun har ikke sluppet ideen om at rejse igen. At gøre nytte som hun nu kan det.

"For mig er det ægte livskvalitet," understreger hun.

Nu er hun så virkelig for gammel, bliver det sagt. Et udsagn hun afviser. Det er ikke tilfældigt, at bogens titel er 'Sporskifte'.

"Levetiden er længere. Der er nye måder at være ældre på. Man skal ikke forlade arbejdsmarkedet eller drosle ned på grund af alder. Lyst og kræfter skal styre vores valg."

Anna giver ikke op. De senere år har hun taget undervisning i arabisk. Hun lever op til kravet om livslang uddannelse. Og med bogens stolte konklusion vil hun friste jævnaldrende medsøstre til at tage de store spring:

Jeg fik opfyldt en drøm sent i livet. Jeg håber, at denne bog kan inspirere andre til at gøre det samme. Vi bliver aldrig for gamle til at opfylde vores drømme eller begynde at leve det liv, vi har lyst til at leve. Livet er langt, og det er aldrig for sent at skifte spor. ■